

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Statystyka i demografia historyczna
	angielskim	Statistics and historical demography

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE KSZTAŁCENIA

1.1. Sekcja ¹	Sekcja nauk humanistycznych
1.2. Dyscyplina ²	historia
1.3. Forma kształcenia	stacjonarne
1.4. Poziom kształcenia	Szkoła doktorska (III rok trzeciego stopnia)
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr hab. Edyta Majcher-Ociesa
1.6. Kontakt	emajcher@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Rodzaj przedmiotu ³	przedmiot specjalistyczny w dyscyplinie
2.2. Język wykładowy	polski

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć ⁴		Wykład, ćwiczenia
3.2. Liczba godzin ⁵		15 godz. wykl.; 15 godz. ćwiczeń
3.3. Miejsce realizacji zajęć		Zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym UJK
3.4. Forma zaliczenia zajęć		Egzamin + zaliczenie z oceną
3.5. Metody dydaktyczne		Podająca, problemowa, praktyczna
3.6. Wykaz literatury	podstawowa	J. Michalewicz, <i>Elementy demografii historycznej</i> , Warszawa 1979 J. Holzer, <i>Demografia</i> , Warszawa 1994, I. Gieysztorowa, <i>Wstęp do demografii staropolskiej</i> , Warszawa 1976 A. Burzyński, <i>Elementy statystyki dla historyków</i> , T. 1 i 2, Kraków 1980. M. Kopczyński, <i>Podstawy statystyki. Podręcznik dla humanistów</i> , Warszawa 2005. P. Eberhardt P., <i>Geografia ludności Rosji</i> , Warszawa 2002
	uzupełniająca	Kula W., <i>Problemy i metody historii gospodarczej</i> , Warszawa 1983

¹ Sekcja nauk humanistycznych, nauk społecznych, nauk ścisłych i przyrodniczych, nauk medycznych i nauk o zdrowiu, nauk o sztuce.

² Historia, językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki medyczne, nauki o zdrowiu, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki o bezpieczeństwie, pedagogika, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o zarządzaniu i jakości, nauki biologiczne, nauki chemiczne, nauki fizyczne, nauki o Ziemi o środowisku, sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, sztuki muzyczne.

³ Przedmiot ogólny, przedmiot dziedzinowy w sekcji, przedmiot dyscyplinowy w sekcji, przedmiot specjalistyczny w dyscyplinie.

⁴ Ćwiczenia, wykład, seminarium.

⁵ Zgodna z programem kształcenia w Szkole Doktorskiej.

		Michalewicz J., <i>Elementy demografii historycznej</i>, t. 1-2, Kraków 1973 Łukasiewicz J., <i>Ekonomiczne uwarunkowania losów Polaków w XIX w.</i>, w: <i>Losy Polaków w XIX i XX w. Studia ofiarowane Profesorowi Stefanowi Kieniewiczowi w osiemdziesiątą rocznicę Jego urodzin</i>, Warszawa 1987, s. 55-72. Siegel S., <i>Ceny w Warszawie w latach 1816-1914</i>, Poznań 1949. <i>Struktury demograficzne rodziny na ziemiach polskich do połowy XX wieku. Przegląd badań i problemów</i>, pod red. P. Guzowskiego i C. Kukli, Białystok 2014. Źródła: Первая всеобщая перепись населения Российской Империи 1897 г., т. LIII. Келецкая губерния, С. Петербург 1904. Historia Polski w liczbach, wyd. GUS, t. 1, /Ludność, terytorium/, Warszawa 1994. Wyniki spisów statystycznych z 1921 i 1931 r.
--	--	--

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć) C_1- zapoznanie z demograficznymi zjawiskami masowymi przy pomocy metod statystycznych. C_2- pogłębianie i utrwalanie u doktorantów form ścisłego, logicznego i syntetycznego myślenia, służących ustalaniu i opisowi faktów /zjawisk/ masowych oraz wykrywaniu prawidłowości statystycznych. C_3- przedstawienie zagadnień z zakresu przeszłości demograficznej Polski w ujęciu syntetycznym, problemowym, w powiązaniu z sytuacją gospodarczą, społeczną i polityczną badanego okresu z uwzględnieniem porównawczego tła europejskiego. C-4 0 przyswojenie umiejętności oceny przydatności badań statystycznych i demograficznych w realizacji własnych badań nad rozprawą doktorską.	Treści programowe Wykład: 1. Zajęcia organizacyjne. Statystyka historyczna: Charakterystyka źródeł do badań statystycznych i demograficznych w nauce historycznej. Centralna Biblioteka Statystyczna i jej zasoby 2. Statystyka historyczna: korzyści poznawcze metody statystycznej w nauce historycznej. Długotrwałe skutki zjawisk masowych i ich analiza statystyczna. 3. Statystyka historyczna: ograniczenia stosowalności statystyki w badaniach historycznych. 4. Demografia historyczna: metoda „rekonstrukcji rodzin”. Trudności badawcze. 5. Demografia historyczna: przeciętne trwanie życia ludzkiego. Długość okresu produkcyjnej aktywności człowieka i czynniki determinujące ją na przestrzeni dziejów. 6. Demografia historyczna: zaludnienie a gospodarka. 7. Zajęcia zaliczeniowe (egzamin). Konwersatorium:
--	---

- I. Zajęcia organizacyjne. Historyczne badania konsumpcji i stopy życiowej. Ekonomiczne uwarunkowania losów Polaków w XIX i XX wieku.
- zmiany stopy życiowej grup społecznych jako wskaźnik postępu lub regresu gospodarczego
 - historyczne badania cen
 - zależność: lata urodzajów, ceny zboża i innych płodów rolnych a stopa życiowa, niska śmiertelność
 - zależność: nieurodzaje, drożyzna, klęski głodu, wysoka śmiertelność.
 - wzrost produkcji rolnej, rozwój handlu jako konsekwencja rozwoju stosunków kapitalistycznych.
 - ilościowe i nie ilościowe metody w historycznych badaniach konsumpcji i stopy życiowej
- II. Problematyka ludnościowa /demograficzna/ Imperium Rosyjskiego.
- zaludnienie Rosji do I wojny światowej
 - kształtowanie się ruchu naturalnego ludności - teoria cyklu demograficznego
 - rozmieszczenie ludności w Cesarstwie Rosyjskim
 - struktura narodowościowa
 - struktura wyznaniowa ludności Imperium
- III. Przemiany struktur demograficznych w Cesarstwie Rosyjskim i II Rzeczypospolitej
- struktura ludności według płci i wieku
 - przeciętna długość życia w końcu XIX i na początku XX w.
 - struktura ludności wg wykształcenia
 - struktura zawodowa ludności
- IV. Analiza struktury ludności i ruchu naturalnego ludności na ziemiach polskich w XIX i XX wieku.
- małżeństwa, rozwody i separacja- wiek nowożeńców i rozwiedzionych
 - urodzenia żywe – urodzenia według płci, sezonowość urodzeń
 - zgony według przyczyn, uwarunkowania umieralności w świetle badań współczesnych
 - środowiskowe, społeczne genetyczne i biologiczne uwarunkowania umieralności
 - wpływ zachowań /zwyczajów/ ludzkich na umieralność
- V. Ruch wędrowniczy ludności
- migracje zewnętrzne i ich przyczyny
 - wędrowniki wewnętrzne
 - kryteria podziału ludności na miejską i wiejską: kryterium statystyczne i kryterium administracyjne
- VI. Struktura społeczno-zawodowa ludności Polski
- analfabetyzm,
 - ludność według wykształcenia
- VII. VII. Zajęcia zaliczeniowe.

5. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Przedmiotowy efekt uczenia się	Doktorant, który zaliczył przedmiot	Odniesienie od efektów uczenia się w Szkole Doktorskiej (zgodnie z programem kształcenia w Szkole Doktorskiej)
w zakresie WIEDZY:		
W01	ma poszerzoną wiedzę z zakresu najnowszych osiągnięć badawczych z dyscypliny historii, w której przygotowuje rozprawę doktorską, w zakresie teorii, kwestii ogólnych i szczegółowych; w tym w zakresie analizy statystycznej demograficznej	SD_W01

W02	ma zaawansowaną wiedzę o najnowszych trendach badawczych statystycznych i demograficznych w dyscyplinie historii, w której przygotowuje rozprawę doktorską.	SD_W02
W03	formułuje ważne, bieżące i nierozwiązane problemy w dziedzinie historii; w tym w zakresie kwestii statystycznych i demograficznych, w tym w języku obcym	SD_W07
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	potrafi zdefiniować cel i przedmiot badań, formułować hipotezy badawcze w zakresie dyscypliny historii (w tym w zakresie kwestii statystycznych i demograficznych), w której przygotowuje rozprawę doktorską.	SD_U01
U02	potrafi wykorzystać wiedzę z różnych dyscyplin do identyfikowania, formułowania oraz twórczego rozwiązywania złożonych problemów w zakresie analizy statystycznej i demograficznej oraz realizowania zadań badawczych, w ramach przygotowywanej rozprawy doktorskiej.	SD_U03
U03	potrafi praktycznie wykorzystywać język obcy w działalności badawczej w zakresie analizy statycznej i demograficznej.	SD_U07
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	potrafi myśleć w sposób przedsiębiorczy i aktywnie działać; także w zakresie kwestii demograficznej i statystycznej.	SD_K04

6. SPOSOBY WERYFIKACJI OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Sposób weryfikacji (+/-)																				
	Egzamin ustny/pismny			Kolokwium			Projekt			Aktywność na zajęciach			Praca własna			Praca w grupie			Inne		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć		
	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S
W01	+																				
W02	+																				
W03											+										
U01														+							
U02	+																				
U03											+										
K01											+			+							

7. KRYTERIA OCENY STOPNIA OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
Wykład	3	Egzamin zaliczony w przedziale 51-60%..
	3,5	Egzamin zaliczony w przedziale 61-70%.

⁶ Niepotrzebne usunąć.

ćwiczenia (C) ⁷	4	Egzamin zaliczony w przedziale 71-80%.
	4,5	Egzamin zaliczony w przedziale 81-90%.
	5	Egzamin zaliczony w przedziale 91-100%.
	3	Praca własna zaliczona w przedziale 51-60% oraz sporadyczna aktywność.
	3,5	Praca własna zaliczona w przedziale 61-70% oraz umiarkowana aktywność.
	4	Praca własna zaliczona w przedziale 71-80% oraz umiarkowana aktywność.
	4,5	Praca własna zaliczona w przedziale 81-90% oraz częsta aktywność.
	5	Praca własna zaliczona w przedziale 91-100 % oraz częsta aktywność.

Przyjmuję do realizacji

.....

⁷ Niepotrzebne usunąć.